

№ 5-Р39 /22
від 14.12. 2022 року

Комітет Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики

Щодо реалізації прийнятих рішень органами місцевого самоврядування

Згідно зі статтями 17, 18 та 19 Закону України «Про асоціації органів місцевого самоврядування» асоціації взаємодіють із органами державної влади при розробленні та здійсненні державної політики у сфері місцевого і регіонального розвитку з метою узгодження загальнодержавних, регіональних та місцевих інтересів.

24-25 листопада 2022 року у м. Луцьку пройшов Всеукраїнський захід з питань земельних відносин в період воєнного стану. Участь в ньому прийняло 38 керівників земельної сфери – представників органів місцевого самоврядування зі всієї України. За результатами зустрічі громади озвучували ряд проблемних питань. Одним із таких є нереалізовані рішення ради про безоплатну приватизацію громадянами земельних ділянок, які були прийняті до 07.04.2022 року. Подальша реалізація таких рішень після цієї дати заблокована чинним законодавством, а саме згідно підпункту 5 пункту 27 Перехідних положень Земельного кодексу України (далі – ЗКУ) безоплатна передача земель комунальної власності у приватну власність, надання дозволів на розроблення документації із землеустрою з метою такої безоплатної передачі, розроблення такої документації, забороняється.

Такі зміни були внесені до ЗКУ згідно Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану» №2145-IX від 24.03.2022 року, який вступив в дію з 07.04.2022 року.

Асоціація міст України звертає увагу, що Конституцією України встановлено, що закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи (ч.1 ст.58).

Це означає, що вони поширюють свою дію тільки на ті відносини, які виникли після набуття законами чи іншими нормативно-правовими актами чинності. Закріплення такого принципу на конституційному рівні є гарантією

стабільності суспільних відносин, роботи органів місцевого самоврядування, взаємовідносин між державою і її громадянами, породжуючи впевненість у тому, що їхнє існуюче становище не буде погіршене прийняттям більш пізнього закону чи іншого нормативного акту. (Рішення Конституційного Суду України від 13.05.1997 №1-зп/1997).

Положення Конституції передбачають загальновизнані принципи дії в часі законів та інших нормативних актів, а саме: принцип їх безпосередньої дії, тобто поширення тільки на ті відносини, які виникли після набуття чинності законами чи іншими нормативно-правовими актами, та принцип зворотної дії в часі, якщо вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи. (Рішення Конституційного Суду України від 26.01.2011 №1-зп/2011).

Відповідно до частини другої ст.150 Конституції України рішення та висновки КСУ є остаточними і обов'язковими до виконання.

Враховуючи вищенаведене, просимо розглянути можливість зняття заборони на передачу у приватну власність громадянам земельних ділянок, за якими було прийнято рішення рад до 07.04.2022 року.

Розблокування формування земельних ділянок усіх форм власності відновить і збільшить надходження до місцевих бюджетів, дозволить реалізовувати свої повноваження громад на належних їм територіях та змінить соціальну напругу у населення щодо оформлення свої законних прав.

Асоціація міст України пропонує врахувати інтереси органів місцевого самоврядування та внести відповідні зміни до діючого законодавства.

З повагою
Виконавчий директор

Олександр Слобожан